

**ADRODDIAD GWYBODAETH GAN Y PENNAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y
CYHOEDD**

PROSIECT ISADEILEDD MAWR CYSYLLTIADAU FFERMYDD GWYNT GOGLEDD CYMRU

**PENDERFYNIAD YR YSGRIFENNYDD GWLADOL YNGHYLCH CAIS AM
ORCHYMYN CANIATÂD DATBLYGU**

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Mae'r adroddiad yn rhoi amlinelliad o'r penderfyniad a gyhoeddir yn enw'r Ysgrifennydd Gwladol ar 28 Gorffennaf 2016, sy'n rhoi'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu ar gyfer y cynllun cysylltiadau llinell uwchben.
- 1.2 Mae'r adroddiad hwn yn gosod yn gryno cefndir y broses o wneud y penderfyniad ac yn rhoi crynodeb byr o'r Datganiad o'r Rhesymau dros benderfyniad yr Ysgrifennydd Gwladol.

2. CEFNDIR

- 2.1 Dichon fod aelodau'n cofio bod y cais gan Scottish Power Manweb plc ar gyfer caniatâd i osod 17.4km o linell drydan 132kV newydd wedi'i dal gan bolion pren dwbl rhwng is-orsaf casglwr ger Coedwig Clocaenog, ac is-orsaf y Grid Cenedlaethol ym Modelwyddan ger Croesffordd Marli, Llanelwy. Byddai'r llinell arfaethedig yn rhedeg drwy ardaloedd gweinyddol Cyngor Sir Conwy a Sir Ddinbych.
- 2.2 Derbyniwyd y cynllun yn wreiddiol ar gyfer Archwiliad gan yr Arolygiaeth Gynllunio ym mis Ebrill 2015, yn ddatblygiad cyfystyr â Phrosiect Seilwaith Mawr. Roedd yn destun proses graffu fanwl gan 3 Arolygydd a benodwyd gan yr Arolygiaeth Gynllunio.
- 2.3 Gwahoddwyd Cyngor Sir Ddinbych, ynghyd â Chyngor Sir Conwy, sefydliadau â diddordeb ac unigolion preifat i gymryd rhan yn y broses Archwilio. Cafwyd cyfarfod cychwynnol ym mis Gorffennaf 2015, cyfres o Wrandawiadau Archwilio ar bynciau penodol ar ddiwedd mis Medi / dechrau mis Hydref 2015, a sesiynau pellach ym mis Rhagfyr 2015. Cafodd y broses Archwilio ei chau ym mis Ionawr 2016.

2.4 Cyflwynwyd adroddiadau i'r Pwyllgor Cynllunio mewn perthynas â'r cais. Cyn cychwyn y broses Archwilio, cytunodd yr Aelodau ar sefyllfa'r Cyngor o ran y cynllun, gan gynnwys sylwedd ei sylwadau a'i ddull o gyflwyno tystiolaeth i'r Arholwyr.

2.5 Yn y Pwyllgor cynllunio ym mis Gorffennaf 2015, penderfynwyd bod yr Aelodau:

- *yn cytuno ar fformat yr Adroddiad Effaith Leol drafft ynghlwm fel Atodiad D i'r adroddiad ac am Adroddiad Effaith Leol terfynol i'w gyflwyno i'r Arolygiaeth Gynllunio, mewn ymgynghoriad ag Aelodau Wardiau perthnasol*
- *yn cytuno bod y Cyngor yn gwrthwynebu yn ffurfiol i'r cynnig datblygu ar sail yr effaith weledol; colli tir amaethyddol, a'r effeithiau posibl ar iechyd, twristiaeth a bioamrywiaeth, a*
- *enwebu'r Cynghorwyr Meirick Davies, Alice Jones a Joe Welch i gynrychioli'r Cyngor mewn Gwrandawiadau Archwiliad.*

2.6 Yn flaenorol, yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar 9 Medi 2014, cytunodd Aelodau yn unfrydol ar syniad o Gynnig a gyflwynwyd gan y Cynghorwyr Joe Welch, Colin Hughes, Geraint Lloyd Williams, Meirick Lloyd Davies ac Eryl Williams. Roedd y syniad fel a ganlyn:

"Mae arnom ni eisiau cefnogaeth y Cyngor i gael safiad cadarn i fynnu bod hyd cyfan cysylltiad Ffermydd Gwynt Gogledd Cymru yn cael ei osod o dan y ddaear".

2.7 Roedd Swyddogion ac Aelodau, wedi'u cefnogi gan Ymgynghorydd Tirlun, yn bresennol yn y Gwrandawiadau Archwilio, a bu iddynt gyflwyno tystiolaeth i gefnogi sail y gwrthwynebiad fel y penderfynwyd gan y Pwyllgor Cynllunio. Darparodd y Cyngor hefyd gyfrol o wybodaeth ychwanegol y gofynnodd yr Arholwyr amdano mewn cyfres o gwestiynau ysgrifenedig a ddilynodd y Gwrandawiadau.

2.8 Cafodd tystiolaeth fanwl hefyd ei chyflwyno i'r Awdurdod Archwilio cyn ac yn ystod y gwrandawiadau pwnc gan Gyngor Sir Conwy, nifer o unigolion a grwpiau preifat.

3. MANYLION PENDERFYNIAD YR YSGRIFENNYDD GWLADOL

3.1 I grynhoi, mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi gwneud, gydag addasiadau, Gorchymyn sy'n rhoi caniatâd datblygu ar gyfer llwybr Opsiwn B a gynigir yn y cais, am linell uwchben. Mae'r llythyr penderfyniad 25 tudalen o hyd yn rhoi Datganiad o'r Rhesymau dros y penderfyniad.

3.2 Mae penderfyniad yr Ysgrifennydd Gwladol, sydd ar wefan Cynllunio Seilwaith Cenedlaethol (Cysylltiad Ffermydd Gwynt Gogledd Cymru), yn ymddangos ochr yn ochr â'r canlynol:

- Canfyddiadau'r Awdurdod Archwilio - Argymhelliad ac Adroddiad, 327 o dudalennau
- 5 Atodiad cysylltiedig - gan nodi byrfodau, yr amserlen Arholi, y llyfrgell Arholi, rhestr o wrthwynebiadau i'r Ddeddf Gaffael orfodol, ac yn Atodiad E, y Gorchymyn Caniatâd Datblygu a Argymhellir (168 o dudalennau)

3.3 Mae'r llythyr penderfynu yn egluro'r cyfnod y mae'n rhaid gwneud unrhyw gais am Adolygiad Barnwrol i'r Llys Cynllunio mewn perthynas â grant y Gorchymyn. 6 wythnos oedd hyn yn dechrau ar y diwrnod ar ôl y diwrnod y cafodd y Gorchymyn ei gyhoeddi (daw i ben 9 Medi, 2016).

3.4 Mae llythyr yr Ysgrifennydd Gwladol yn nodi'r materion sydd wedi cael eu hystyried wrth wneud y penderfyniad. Mae hyn yn cynnwys Datganiadau Polisi Cenedlaethol, yr Adroddiadau Effaith Lleol, Cynlluniau Datblygu Lleol, a dadansoddiad yr Arholwr o'r materion. Mae'r llythyr yn datgan bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn cytuno â chanfyddiadau, casgliadau ac argymhellion yr Awdurdod Archwilio fel y nodir yn yr Adroddiad, ac mai'r rhesymau dros benderfyniad yr Ysgrifennydd Gwladol yw'r rhai a roddir gan yr Awdurdod Archwilio.

3.5 I grynhoi, mae sylwadau'r Ysgrifennydd Gwladol ar faterion na roddwyd ystyriaeth fanwl iddynt gan yr Awdurdod Archwilio yn cynnwys:

- Yr angen am y datblygiad
O ystyried terfynu'r trefniant cysylltiad rhwng ymgeiswyr a datblygwyr cynlluniau fferm wynt Derwydd Bach a Nant Bach, yn absenoldeb unrhyw effeithiau andwyol sy'n annerbyniol o safbwynt cynllunio, byddai gwneud y Gorchymyn yn gyson â'r polisi cenedlaethol sy'n nodi'r angen am ddatblygu seilwaith rhwydwaith trydan o bwys cenedlaethol o'r math a fwriedir. Mae'r angen am y datblygiad wedi cael ei sefydlu.
- Ystyried llwybr Opsiwn A ac Opsiwn B
Derbyniwyd newidiadau arfaethedig a gyflwynwyd ym mis Medi 2015 ar ffurf safleoedd diwygiedig i fynd i'r afael â cheisiadau gan dirfeddianwyr yr effeithir arnynt fel rhan o'r Archwiliad, ac ystyrir mai'r Opsiwn hwn (B) yw'r opsiwn a ffeirir ar sail y mesurau lliniaru i leihau effeithiau ar weithrediadau ffermio, a dylid ei ganiatáu
- Ystyried dewisiadau eraill gan gynnwys dan y ddaear
Ystyriwyd 3 dewis arall.
Defnyddio system polyn sengl. Roedd tystiolaeth dechnegol mewn perthynas â'r angen am system ddaearu yn dangos mai'r unig system a gymeradwyir mewn perthynas â polyn pren yw'r 'ddyletswydd trwm', h.y. cynnig adeiladu dau bolyn. Ni fyddai system polyn sengl yn bosibl ar gyfer y datblygiad cyfan, ac ni fyddai polion pren sengl hybrid a pholion pren dwbl mewn ardaloedd addas yn cael eu cyfiawnhau.

Dan y ddaear yn llwyr. Roedd tystiolaeth ar gostau cymharol yn awgrymu bod gwerth costau oes ar gyfer yr opsiwn o dan y ddaear tua dwywaith costau'r llinell uwchben, ac ar gyfer cysylltiad 25 mlynedd, byddai hyn yn cyfateb i oddeutu £16.6m. O ystyried cais Rheolau Holford ac ystyried dewisiadau amgen, ni fyddai cydbwysedd manteision y dewis amgen dan y ddaear yn gorbwysu'r costau economaidd ychwanegol yn glir.

Ystyried dan y ddaear yn rhannol. Aseswyd awgrymiadau ar gyfer gosod dan y ddaear yn rhannol mewn dau leoliad mewn ardaloedd sensitif ym Mwrdeistref Conwy, a'r casgliadau oedd nad oes unrhyw bolisi neu ofynion cyfreithiol y byddai'r cydsyniad yn cael ei wrthod ar gyfer yr Opsiwn o blaid gosod dan y ddaear yn rhannol neu'n llawn.

- Ystyried dadgomisiynu'r datblygiad
Y casgliad ar y mater dadgomisiynu yn dilyn diwedd oes weithredol y ffermydd gwynt i ble byddai'r llinell uwchben yn cysylltu yw bod oes y llinell yn gyfyngedig i 30 mlynedd o ddyddiad y Gorchymyn. Dywedir y byddai hyn yn rhoi sicrwydd i'r gymuned leol a'r bobl yr effeithir arnynt dros gyfnod y datblygiad.

3.6 Mae sylwadau'r Ysgrifennydd Gwladol ar faterion a ystyrir o dan benawdau pwnc penodol gan yr Awdurdod Archwilio yn cynnwys:

- Bioamrywiaeth, Ecoleg, a chadwraeth ddaearegol
Deuir i'r casgliad nad yw'r datblygiad yn debygol o gael effeithiau sylweddol ar unrhyw safle Ewropeaidd neu nodweddion unigol, neu mewn cyfuniad â chynlluniau eraill. Felly, nid oes angen Asesiad Priodol. Bu i'r angen am y datblygiad gyfiawnhau colli coetir hynafol / collddail, gan gynnwys lliniaru. Mewn perthynas â choed hynafol yn Neuadd Eriviat (y ddau sy'n weddill o'r Pedair Chwaer), nodir y byddai eu colled yn sylweddol yn lleol, ond bod yr angen am y datblygiad a'r manteision yn gorbwysu'r golled.
- Tir gorau a mwyaf amlbwrpas
Derbynnir bod tua 2.5 hectar o dir amaethyddol Gorau a Mwyaf Amlbwrpas dan sylw, ond na fyddai hyn yn golled barhaol, ac y byddai'n cael ei adfer fel rhan o ddadgomisiynu. Cydnabyddir bod y cynigion yn groes i Bolisi Cynllunio Cymru, ond bod yr angen am y datblygiad yn ddigonol i orbwysu cyfyngiadau'r polisi.
- Effaith ar y dirwedd ac effaith weledol
Ni fyddai unrhyw effaith ar dirweddau dynodedig. Ni fyddai effaith ar amwynder gweledol preswyl yr anheddau yn ddigon sylweddol i'w wneud yn anneniadol / yn lleoedd anfoddfaol i fyw. Derbynnir y byddai effeithiau andwyol cymedrol ac felly sylweddol ar y dirwedd ac amwynder gweledol yn codi, ond ni ystyrir y byddai hyn yn arwain at lefel o niwed a fyddai'n ddigonol i orbwysu'r angen am y datblygiad; ac ni fyddai manteision cysylltiad tanddaearol yn bwysicach na'r effaith economaidd ychwanegol. Deuir i'r casgliad nad oes unrhyw resymau ar y dirwedd ac effaith weledol i beidio â gwneud y Gorchymyn.

- Amgylchedd Hanesyddol
Caiff effeithiau ar leoliad adeilad rhestredig a pharccdir eu hasesu ac ni ystyrir eu bod yn sylweddol nac yn debygol o achosi niwed sylweddol.
- Caffaeliad gorfodol
Mae cryn fanylder ar drafodaethau'r Awdurdod Archwilio ar faterion caffaeliad gorfodol.

3.7 Mae adrannau olaf y llythyr yn nodi casgliadau a phenderfyniad yr Ysgrifennydd Gwladol. Mae hyn yn cynnwys y canlynol-

- Mae yna achos cryf dros roi caniatâd Datblygu
- O ystyried y polisi a nodir yn y Datganiadau Polisi Cenedlaethol, nid yw'r achos yn drech nag effeithiau lleol andwyol posibl y datblygiadau, fel y'u lliniarir gan delerau arfaethedig y Gorchymyn
- Byddai rhoi caniatâd yn gyson â Datganiadau Polisi Cenedlaethol EN-1 ac EN-5
- Rhoddir pwerau caffaeliad gorfodol, ynghyd â phwerau meddiant dros dro
- Ni fydd y datblygiad yn cael unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar safleoedd Ewropeaidd Dynodedig, naill ai ar ei ben ei hun neu mewn cyfuniad â chynlluniau a phrosiectau eraill.
- Derbynnir argymhellion yr Awdurdod Archwilio i wneud y Gorchymyn gan roi caniatâd datblygu yn seiliedig ar Opsiwn B, ac i osod y gofynion (amodau), yn amodol ar addasiadau.

4. DIGWYDDIADAU AR ÔL CADARNHAU'R GORCHYMYN

4.1 Hysbyswyd y Cyngor Sir a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar 12 Awst, fel 'partïon gyda diddordeb', bod deiseb wedi ei chyflwyno am Adolygiad Barnwrol o'r penderfyniad i ganiatáu Gorchymyn Caniatâd Datblygu ar gyfer y cysylltiad llinellau uwchben. Roedd yr her ar ran perchennog yr eiddo yn yr ardal a'r Grŵp Pwysau Peilon. Mae Aelodau Lleol ac Aelodau yn Sir Ddinbych a gymerodd ran yn y broses Archwilio ar gais cysylltiad y Llinellau Uwchben (y Cyngorwyr Joe Welch, Meirick Davies ac Alice Jones) wedi cael gwybod am y datblygiad hwn.

4.2 Rhaid i'r Llysoedd asesu'r sail ar gyfer yr her er mwyn gweld a yw'n ffurfio sail ddilys ar gyfer Adolygiad. Mae Swyddogion wedi astudio'r ddogfen ac wedi cynghori'r hawlwr nad yw'r Cyngor yn dymuno cymryd rhan ar y cam hwn. Mae Swyddogion yn deall bod cymheiriaid yng Nghonwy wedi mabwysiadu ymagwedd debyg.

5. ARGYMHELLIAD

5.1 Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth yn unig.

GRAHAM H. BOASE
PENNAETH CYNLLUNIO A DIOGELU'R CYHOEDD